

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 629

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 iunie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
924.	— Decret pentru constatarea vacanței unei funcții de membru al Guvernului	2
925.	— Decret pentru desemnarea unui membru al Guvernului ca ministru interimar	2
D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E		
	Decizia nr. 661 din 19 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3–5
	Decizia nr. 662 din 19 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 451 din Codul de procedură civilă și ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală	6–8

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru constatarea vacanței unei funcții de membru
al Guvernului**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 106 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 42 lit. b) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se ia act de demisia domnului Adrian-Ionuț Chesnoiu, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, și se constată încetarea funcției de membru al Guvernului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 27 iunie 2022.

Nr. 924.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru desemnarea unui membru al Guvernului
ca ministru interimar**

În temeiul prevederilor art. 100 alin. (1), ale art. 106 și ale art. 107 alin. (4) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se desemnează domnul Sorin Mihai Grindeanu, viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii, ca ministru al agriculturii și dezvoltării rurale, interimar.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 27 iunie 2022.

Nr. 925.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 661**

din 19 octombrie 2021

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 76 alin. (2) lit. p)
din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 76 din Codul fiscal în legătură cu art. 61 lit. b) și art. 137 lit. a) din Codul fiscal”, excepție ridicată de Monica Trofin, Anca Groza, Emil Belean și Petru Urs în Dosarul nr. 2.219/102/2016 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția I civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.786D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Acesta apreciază că nu pot fi reținute susținerile autorilor excepției potrivit cărora normele de lege criticate nu sunt precise și previzibile, întrucât este atribuția legiuitorului să stabilească regimul fiscal aplicabil diferitelor categorii de despăgubiri. De asemenea, consideră că nu sunt încălcate nici dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, în contextul în care reglementarea criticată este aplicabilă tuturor persoanelor aflate în situația prevăzută de ipoteza normei legale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.219/102/2016, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 76 din Codul fiscal în legătură cu art. 61 lit. b) și art. 137 lit. a) din Codul fiscal”**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantii Monica Trofin, Anca Groza, Emil Belean și Petru Urs cu prilejul judecării apelurilor declarate de pârâții Ministerul Justiției și Curtea de Apel Cluj împotriva Sentinței civile nr. 179 din 3 martie 2017, pronunțată de Tribunalul Mureș în Dosarul nr. 2.219/102/2016, într-o cauză privind un litigiu de muncă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că reglementarea cuprinsă în art. 76 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal în legătură cu art. 62 lit. h) și art. 137 alin. (1) lit. a) din același act normativ este neconstituțională, sub aspectul includerii dobânzilor în cadrul

veniturilor salariale supuse impozitării, prin raportare la dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), ale art. 16 alin. (1) și ale art. 56 alin. (2).

6. Astfel, în ceea ce privește încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, arată că textele criticate nu sunt suficient de precise și previzibile și nu oferă securitate juridică destinatarilor, întrucât prin includerea dobânzilor în baza de calcul a impozitului și a contribuțiilor sociale, în condițiile în care dobânzile reprezintă tot despăgubiri, iar art. 62 din același Cod fiscal exclude din baza de calcul dobânzile, în realitate, în același act normativ, există două texte legale, cu valoare juridică egală, cu privire la despăgubiri, texte care sunt diametral opuse. Prin urmare, stabilirea unor reguli diferite pentru același tip de venit — despăgubiri — duce la interpretări diferite în practică, aducând atingere principiului securității juridice.

7. În ceea ce privește încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție, autorii excepției susțin că prin impozitarea și reținerea contribuțiilor din dobânzile acordate în raport cu plata întârziată a drepturilor salariale, reclamanții, ca toți salariații, de altfel, sunt într-o situație defavorabilă în comparație cu celelalte persoane care beneficiază de despăgubiri în bani, în esență neputând fi identificată o justificare rezonabilă care să fundamenteze impozitarea despăgubirilor din dobânzi și excluderea de la impozitare a altor despăgubiri.

8. În fine, autorii excepției apreciază că impozitarea dobânzilor acordate în legătură cu drepturile salariale contravine dispozițiilor art. 56 alin. (2) din Constituție, având în vedere că despăgubirile acordate sub formă de dobânzi legale au ca scop repararea prejudiciului suferit ca urmare a plății cu întârziere a unor drepturi salariale. Or, prin impozitarea și reținerea contribuțiilor din dobânzi, nu se mai asigură integralitatea reparării prejudiciului, conform art. 1.530 din Codul civil, prejudiciu recunoscut de lege prin instituirea dobânzilor legale, potrivit art. 1.535 din Codul civil, prejudiciu prezumat de lege. Arată că, în mod distinct, art. 62 lit. h) din Codul fiscal stabilește că nu sunt supuse impozitării despăgubirile în bani sau în natură primite de o persoană fizică drept urmare a unui prejudiciu material. În aceste condiții, instituirea unei diferențieri între despăgubirile de orice fel și despăgubirile reprezentând dobânzi acordate în raport cu drepturile salariale neplătite la timp este nejustificată și nu are o fundamentare logică.

9. **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar textele de lege criticate nu contravin normelor constituționale invocate. Așa fiind, instanța apreciază că nu se poate susține că normele legale criticate nu sunt precise și previzibile, fiind atribuția legiuitorului să stabilească regimul fiscal aplicabil diferitelor categorii de despăgubiri. În ceea ce privește nerespectarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, instanța apreciază că dispozițiile de lege criticate de reclamantii nu contravin acestor prevederi constituționale, în contextul în care dispozițiile art. 76 alin. (2) lit. p) din Codul fiscal sunt aplicabile

tuturor persoanelor aflate în situația prevăzută de ipoteza normei, respectiv tuturor persoanelor care beneficiază de sume reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicii de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost reținut în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile „art. 76 din Codul fiscal în legătură cu art. 61 lit. b) și art. 137 lit. a) din Codul fiscal”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015. Din examinarea notelor scrise ale autorilor excepției, a considerentelor reținute în încheierea de sesizare și având în vedere obiectul litigiului, și anume acela de a „se dispune obligarea (...) la restituirea sumelor reprezentând impozit și contribuții individuale reținute cu ocazia achitării despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin plata eşalonată a titlurilor executorii, până la remedierea acestei stări de fapt, cu actualizarea acestor sume”, Curtea apreciază că în ceea ce privește art. 76 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal au incidență în speță numai prevederile alin. (2) lit. p) ale acestui articol, care au următorul conținut normativ: „(2) *Regulile de impunere proprii veniturilor din salarii se aplică și următoarelor tipuri de venituri, considerate asimilate salariilor: (...)*

p) sume reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicii de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii;”.

14. De asemenea, din examinarea criticilor formulate, Curtea constată că invocarea prevederilor art. 62 lit. h) [și nu a celor ale art. 61 lit. b), cum în mod eronat s-a reținut de către instanța de judecată în dispozitivul încheierii de sesizare] și ale art. 137 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal este realizată de autorii excepției exclusiv pentru a-și argumenta criticile formulate cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

15. Referitor la celelalte prevederi de lege invocate de autorii excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 62 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, „*În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile: (...)*

h) despăgubirile în bani sau în natură primite de către o persoană fizică ca urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daunele morale;”.

De asemenea, potrivit art. 137, cu denumirea marginală „*Categorii de venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale*”: „(1) *Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii,*

prevăzuți la art. 136, datorează, după caz, contribuția de asigurări sociale pentru următoarele categorii de venituri realizate din România și din afara României, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, pentru care există obligația declarării în România:

a) venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76;”.

16. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, reglementarea criticată contravine dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la calitatea legii, art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 56 alin. (2) potrivit cărora „*Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale*”.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate din perspectiva criticilor formulate, Curtea reține că art. 76 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal definește veniturile din salarii ca fiind veniturile în bani și/sau în natură, obținute de o persoană fizică în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă ori de forma sub care se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă. Veniturile din salarii pot fi obținute de o persoană fizică rezidentă sau nerezidentă, iar activitatea poate fi desfășurată și în baza unui raport de serviciu sau act de detașare.

18. Curtea reține că în acord cu art. 137 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, legiuitorul a inclus în categoria veniturilor supuse contribuțiilor de asigurări sociale veniturile din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76 din acest act normativ. Curtea remarcă faptul că legiuitorul a preferat să enunțe în mod expres acele categorii de venituri supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate, în cuprinsul art. 155 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, indicând că asigurările sociale de sănătate sunt datorate și veniturilor realizate din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76. Așadar, Codul fiscal a reglementat baza de calcul pentru plata contribuțiilor sociale individuale obligatorii ca fiind compusă atât din veniturile din salarii sau diferențe de salarii stabilite în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile, cât și din orice alte sume de natură salarială sau avantaje asimilate salariilor. Rezultă, deci, clar intenția legiuitorului privind reținerea contribuțiilor sociale inclusiv la sumele reprezentate de dobânzi acordate ca urmare a punerii în executare cu întârziere a unor titluri executorii constând în drepturi bănești.

19. În ceea ce privește modul de impozitare a daunelor-interese moratorii sub forma dobânzii legale aferente sumelor datorate ca urmare a plății cu întârziere a diferențelor de drepturi salariale recunoscute prin hotărâri judecătorești, în practica instanțelor de judecată s-a reținut că sumele achitate reclamanților cu titlu de dobânzi legale în temeiul unei hotărâri judecătorești reprezintă venituri impozabile, având în vedere dispozițiile exprese și neechivoce cuprinse în art. 76, art. 137 alin. (1) lit. a) și art. 155 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

20. Curtea subliniază că, deși în speță autorii excepției susțin că sumele acordate cu titlu de dobânzi legale nu reprezintă dobânzi în legătură cu salariile, ci o penalitate pentru repararea pierderii efectiv suferite, respectiv a prejudiciului cauzat de plata eşalonată a sumelor prevăzute de titlurile executorii, ceea ce prezintă relevanță nu este denumirea ce poartă asupra sumelor care li se cuvin cu titlu de dobânzi legale — despăgubiri, penalități ori daune-interese —, ci faptul că aceste sume au fost acordate în cadrul unui litigiu de muncă. Or, Codul fiscal

a reglementat baza de calcul pentru plata contribuțiilor sociale individuale obligatorii ca fiind compusă atât din veniturile din salarii sau diferențe de salarii stabilite în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile, cât și din orice alte sume de natură salarială sau avantaje asimilate salariilor. Astfel, art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal prevede că sunt asimilate salariilor sumele reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicele de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii. Curtea reține, de asemenea, că, urmare a modificării și completării Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal prin Legea nr. 296/2020, sunt asimilate salariilor sumele reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicele de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, inclusiv cele acordate potrivit hotărârilor primei instanțe, executorii de drept.

21. Prin urmare, regulile de impunere proprii salariilor sunt aplicabile și veniturilor asimilate salariilor, printre care legiuitorul a stabilit în mod expres că se află și veniturile constând în dobânzi acordate în baza unor hotărâri judecătorești definitive, aceste dobânzi urmând a constitui, astfel, baza de calcul și pentru contribuțiile sociale obligatorii, stabilite conform legii.

22. Curtea reține că problema de drept în discuție este aceea a reținerii impozitului și a contribuțiilor sociale pentru sumele reprezentând daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale, obținute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, adică executorii. Într-adevăr, în vreme ce, potrivit art. 62 lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, constituie venituri neimpozabile despăgubirile în bani sau în natură primite de o persoană fizică drept urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daune morale, dispozițiile art. 76 alin. (2) lit. p) din același act normativ includ în tipurile de venituri considerate asimilate salariilor în vederea impunerii și sumele reprezentând dobânzi acordate în legătură cu salariile, precum și actualizarea lor cu indicele de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile. Curtea observă, însă, că sintagma referitoare la „dobânzi” utilizată în art. 76 din

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal are o sferă de acoperire mai largă decât accesoriile drepturilor salariale, înțelegând că reglementarea fiscală are în vedere impozitarea oricărei sume care se află în legătură cu un drept salarial, așa cum este și cazul daunelor-interese moratorii sub forma dobânzii legale, obținute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile/executorii.

23. Mai mult, Curtea reține că dobânzile, chiar având o funcție penalizatoare și fiind atrase de neexecutarea la timp a unor obligații de plată provenind dintr-o hotărâre judecătorească, sunt totuși dobânzi acordate în legătură cu salariile sau diferențele salariale în sensul art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, având natura unor venituri asimilate salariilor și care se supun regulilor de impunere proprii veniturilor din salarii, dobânzi acordate prin actualizarea lor cu indicele de inflație. Așadar, debitul principal (salariul) imprimă dobânzilor acordate în legătură cu acesta un regim fiscal propriu, distinct de acela al despăgubirilor de la art. 62 lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, întrucât prin norma specială, și anume art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, legiuitorul a asimilat salariilor aceste tipuri de dobânzi din perspectiva impunerii, indiferent care ar fi natura lor juridică din punct de vedere civil.

24. În fine, Curtea învederează faptul că aspectele invocate în speță au constituit și obiectul unor sesizări ale Înaltei Curți de Casație și Justiție care, prin Decizia nr. 4 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 76, și Decizia nr. 63 din 1 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 998 din 26 noiembrie 2018, paragraful 83, a reținut că „din examinarea hotărârilor judecătorești depuse la dosarul cauzei rezultă că există o practică consistentă și unitară, fără excepție, a instanțelor de apel, care consideră că dobânzile acordate pentru plata cu întârziere a unor drepturi salariale, stabilite prin hotărâri judecătorești definitive, precum și sumele rezultând din actualizarea cu indicele de inflație a diferențelor salariale sunt supuse impozitului și celorlalte contribuții obligatorii prevăzute de lege, fiind venituri asimilate salariului, în sensul dispozițiilor art. 55 alin. (2) lit. j¹) din Legea nr. 571/2003, respectiv al dispozițiilor art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015, fiind așadar supuse impozitului pe venit”.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Monica Trofin, Anca Groza, Emil Belean și Petru Urs în Dosarul nr. 2.219/102/2016 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția I civilă și constată că prevederile art. 76 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Târgu Mureș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 19 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 662

din 19 octombrie 2021

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 451
din Codul de procedură civilă și ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1)
din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 451 din Codul de procedură civilă și ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 15.665/55/2016/a13 al Curții de Apel Timișoara — Secția I civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.244D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 263 din 6 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 15.665/55/2016/a13, **Curtea de Apel Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 451 din Codul de procedură civilă și ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Faur Nistor Isai într-o cauză având ca obiect o contestație la executare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia invocă aspecte de fapt ale litigiului, fiind nemulțumit de modalitatea de interpretare și aplicare a reglementării criticate în cauza concretă dedusă judecății. Acesta invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 11, 16, 20, 21 și 24, precum și a celor ale art. 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fără a motiva însă în ce anume constă pretinsa contrarietate a acestora cu prevederile legale criticate.

6. **Curtea de Apel Timișoara — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Instanța de judecată apreciază că argumentele prezentate nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci doar de interpretare și aplicare a legii civile la speța dedusă judecății.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 451 din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, și cele ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015. Prevederile criticate au următorul conținut normativ:

— Art. 451 din Codul de procedură civilă: „(1) *Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbrul judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3), sumele convenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului.*

(2) *Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.*

(3) *Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător la plata experților judiciari și a specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3).*

(4) *Nu vor putea fi însă micșorate cheltuielile de judecată având ca obiect plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, precum și plata sumelor convenite martorilor potrivit alin. (1).”*

— Art. 21 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală: „(1) *Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impozitare care le generează sau în momentul la care contribuabilul/plătitorul este îndreptățit, potrivit legii, să ceară restituirea.*

(2) *Potrivit alin. (1), se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată sau dreptul contribuabilului/plătitorului de a solicita restituirea.”;*

— Art. 25 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală: „*Răspund solidar cu debitorul următoarele persoane:*

a) *asociații din asocierile fără personalitate juridică, inclusiv membrii întreprinderilor familiale, pentru obligațiile fiscale datorate de acestea, în condițiile prevăzute la art. 20, alături de*

reprezentanții legali care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea obligațiilor fiscale la scadență;

b) terții popriți, în situațiile prevăzute la art. 236 alin. (9), (11), (13), (14) și (18), în limita sumelor sustrase indisponibilizării;

c) reprezentantul legal al contribuabilului care, cu rea-credință, declară băncii, potrivit art. 236 alin. (14) lit. a), că nu deține alte disponibilități bănești.

d) emitentul scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție ori instituția care a confirmat scrisoarea de garanție/polița de asigurare de garanție potrivit art. 211 lit. b), în cazul în care nu a virat, potrivit legii, sumele de bani în conturile de venituri bugetare la solicitarea organului fiscal. Dispozițiile art. 2.321 alin. (3) din Codul civil rămân aplicabile.

(2) Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvent în condițiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane:

a) persoanele fizice sau juridice care, anterior datei declarării insolvenței, cu rea-credință, au dobândit în orice mod active de la debitorii care și-au provocat astfel insolvența;

b) administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolvența persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea-credință, sub orice formă, a activelor debitorului;

c) administratorii care, în perioada exercitării mandatului, cu rea-credință, nu și-au îndeplinit obligația legală de a cere instanței competente deschiderea procedurii insolvenței, pentru obligațiile fiscale aferente perioadei respective și rămase neachitate la data declarării stării de insolvență;

d) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale;

e) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie convenite debitorului.”;

— Art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală: „Organul fiscal central organizează evidența contribuabililor/plătitorilor în cadrul registrului contribuabililor/plătitorilor, care conține:

a) datele de identificare a contribuabilului/plătitorului;

b) date privind vectorul fiscal;

c) alte informații necesare administrării creanțelor fiscale.”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 11 — Dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 — Egalitatea în drepturi, art. 20 — Tratatelor internaționale privind drepturile omului, art. 21 — Accesul liber la justiție și art. 24 — Dreptul la apărare. Se invocă, de asemenea, încălcarea prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 6 și 13 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, Curtea reține că, în jurisprudența sa (cu titlu exemplificativ fiind Decizia nr. 424 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 16 august 2021), s-a conturat o anumită structură inerentă și intrinsecă oricărei excepții de neconstituționalitate. Aceasta cuprinde trei elemente: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință pretins încălcat, precum și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate existente între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea neconstituționalității textului criticat. Indiscutabil primul element al excepției se circumscrie fie simplei indicări a textului pretins neconstituțional, fie menționării conținutului său normativ, iar cel de-al doilea indicării textului sau principiului constituțional pretins încălcat. În condițiile în care primele două elemente pot fi determinate absolut, al treilea element comportă un anumit grad de relativitate determinat tocmai de caracterul său subiectiv. Astfel, motivarea în sine a excepției, ca element al acesteia, nu este neapărat un criteriu material sau cantitativ, ci, dimpotrivă,

ea rezultă din dinamica primelor elemente. Prin urmare, materialitatea motivării excepției nu este o condiție *sine qua non* a existenței acesteia.

13. În aceste condiții, Curtea a constatat că în situația în care textul de referință invocat este suficient de precis și clar, astfel încât instanța constituțională să poată reține în mod rezonabil existența unei minime critici de neconstituționalitate, ea este obligată să analizeze pe fond excepția de neconstituționalitate și să considere, deci, că autorul acesteia a respectat și a cuprins în excepția ridicată cele 3 elemente menționate. Însă, chiar dacă excepția de neconstituționalitate este în mod formal motivată, deci cuprinde cele trei elemente, dar motivarea în sine nu are nicio legătură cu textul criticat, iar textul de referință este unul general, Curtea va respinge excepția ca inadmisibilă, fiind contrară art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 198 din 12 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 11 martie 2009). Aceeași soluție va fi urmată și în cazul în care excepția de neconstituționalitate nu cuprinde motivarea ca element al său, iar din textul constituțional invocat nu se poate desluși în mod rezonabil vreo critică de neconstituționalitate, fie din cauza generalității sale, fie din cauza lipsei rezonabile de legătură cu textul criticat. În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că „sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 464 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 11 noiembrie 2014, paragraful 16, sau Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011).

14. Or, în prezenta cauză, indicarea temeiurilor constituționale nu este suficientă pentru determinarea, în mod rezonabil, a criticilor vizate de autorul excepției de neconstituționalitate. Așa fiind, Curtea reține că, având în vedere caracterul general al textelor constituționale invocate, precum și lipsa explicitării pretensei relații de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu se poate identifica în mod rezonabil nicio veritabilă critică de neconstituționalitate. Așadar, instanța de control constituțional nu se poate substitui autorului în formularea unor motive de neconstituționalitate, întrucât aceasta ar echivala cu un control efectuat din oficiu, ceea ce este inadmisibil.

15. Mai mult decât atât, Curtea constată că autorul excepției are în vedere mai degrabă aspecte care vizează modalitatea de aplicare și interpretare a reglementării criticate în cauza concretă dedusă judecării, ceea ce, în mod evident, excedează competenței Curții Constituționale. Aplicarea și interpretarea legii nu intră sub incidența controlului de constituționalitate, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție. Curtea subliniază că interpretarea și aplicarea normelor la litigiul dedus judecării reprezintă atribuția instanțelor de judecată, iar pentru determinarea înțelesului acestora există instituția recursului în interesul legii sau instituția hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 451 din Codul de procedură civilă și ale art. 21, ale art. 25 alin. (1) și (2) și ale art. 91 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 15.665/55/2016/a13 al Curții de Apel Timișoara — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

